

AGNÈS MARTIN-LUGAND

GELUKKIGE MENSEN

‘Dit boek heeft zoveel impact.’ – Chicklit.nl

XANDER

ROMAN

‘Alsjeblieft, mam?’

‘Ik zei nee, Clara.’

‘Toe, Diane. Laat haar toch met me meegaan.’

‘Wat denk je nou, Colin? Als Clara en jij samen gaan, dan treuzelen jullie zo dat we pas over drie dagen op vakantie kunnen.’

‘Ga dan ook mee, dan kun je op ons passen.’

‘Geen sprake van. Zie je niet hoeveel er nog te doen is?’

‘Reden te meer om Clara met me mee te laten gaan, dan kun jij in alle rust doorwerken.’

‘Toe nou, mama!’

‘Nou goed, vooruit. Hup! Wegwezen, ik wil jullie niet meer zien!’

Met veel lawaai vlogen ze de trap af.

Later hoorde ik dat ze nog steeds hadden zitten dolen op het moment dat de vrachtwagen hun auto ramde. Ik bedacht dat ze lachend gestorven waren. Ik bedacht dat ik erbij had willen zijn.

Een jaar lang hield ik mezelf dagelijks voor dat ik liever samen met hen was doodgegaan. Maar mijn hart klopte koppig door en hield me in leven. Tot mijn grote, reusachtige spijt.

Ik lag languit op de bank naar de kringelende rook van mijn sigaret te staren toen de voordeur openging. Félix wachtte niet meer tot hij werd uitgenodigd om langs te komen. Hij kwam gewoon, bijna zonder aankondiging. Iedere dag. Hoe had ik zo stom kunnen zijn om hem een sleutel te geven?

Ik schrok op van zijn komst en morste as op mijn pyjama. Ik blies het naar de vloer. Ik ging naar de keuken voor een nieuwe dosis cafeïne en om niet te hoeven toekijken hoe hij de boel aan kant maakte, wat hij iedere dag deed.

Maar toen ik terugkwam, stond alles nog op zijn plaats. De asbakken puilden nog steeds uit; de salontafel stond nog steeds vol flessen, lege kopjes en bakken van afhaaleten. Félix was met zijn benen over elkaar gaan zitten en staarde me aan. Toen ik zag hoe serieus hij was, was ik een seconde van slag, en wat me nog het meest verbaasde was zijn kleding. Waarom was hij in pak? Waar waren zijn eeuwige gescheurde spijkerbroek en strakke T-shirt gebleven?

‘Wat zie jij eruit! Bruiloft of begrafenis?’

‘Hoe laat is het?’

‘Dat is toch geen antwoord. Kan mij het schelen hoe

laat het is. Waarom heb je je zo opgedoft, probeer je een of andere yup te versieren?’

‘Was het maar waar. Het is twee uur, je moet je gaan wassen en aankleden. In deze toestand kun je niet mee.’

‘Waar zou ik heen moeten?’

‘Schiet op. Anders staan je ouders en die van Colin te wachten. Over een uur moeten we er zijn.’

Er trok een rilling door mijn lichaam; mijn handen begonnen te trillen en er kwam gal omhoog in mijn keel.

‘Geen sprake van. Ik ga niet naar de begraafplaats. Hoor je me?’

‘Doe het voor hen,’ zei hij liefdevol. ‘Ter nagedachtenis aan hen. Vandaag moet je, het is een jaar geleden, en iedereen is er voor je.’

‘Ik wil niet dat er mensen voor me zijn. Ik weiger naar zo’n stomme herdenkingsplechtigheid te gaan. Denk je soms dat ik wil vieren dat ze dood zijn?’

Mijn stem brak en de eerste tranen van de dag begonnen te stromen. In een waas zag ik Félix opstaan en naar me toe komen. Hij sloeg zijn armen om me heen en drukte me tegen zich aan.

‘Diane, alsjeblieft. Doe het voor hen.’

Ruw duwde ik hem weg. ‘Ben je doof? Ik zei nee!’ En toen ik zag dat hij opnieuw op me afkwam, brulde ik: ‘Mijn huis uit!’

Ik rende naar de slaapkamer. Hoewel mijn handen

trilden, lukte het me om de deur achter me op slot te doen. Ik zakte in elkaar met mijn rug tegen de deur en ik trok mijn benen op. Er viel een stilte over het appartement, die werd doorbroken door een zucht van Félix.

‘Ik kom vanavond wel weer.’

‘Ik wil je niet meer zien.’

‘Ga je in elk geval wassen, anders zet ik je persoonlijk onder de douche.’

Zijn voetstappen verwijderden zich, en toen de deur dicht sloeg wist ik dat hij eindelijk weg was.

Minutenlang bleef ik met mijn hoofd tussen mijn knieën zitten, toen keek ik naar mijn bed. Moeizaam kroop ik er op handen en voeten naartoe. Ik hees me omhoog en rolde me op in mijn dekbed. Zoals altijd als ik me hier verschool, ging mijn neus op zoek naar Colins geur. Die was inmiddels verdwenen, ook al had ik het bed nooit verschoond omdat ik hem wilde blijven ruiken. Ik wilde de geuren vergeten van het ziekenhuis en van de dood, waarmee hij doordrenkt was toen ik mijn hoofd voor de laatste keer in zijn hals begroef.

Ik wilde slapen – de slaap zou vergetelheid brengen.

Toen ik een jaar daarvoor in gezelschap van Félix op de Spoedeisende Hulp aankwam, kreeg ik te horen dat het al te laat was, dat mijn dochter in de ambulance was overleden. De artsen gaven me net genoeg tijd om

mijn maag leeg te kotsen, en toen vertelden ze dat het voor Colin een kwestie van minuten, of in het beste geval een paar uur, was. Als ik afscheid wilde nemen was er geen tijd te verliezen. Ik wilde het uitschreeuwen, gillen dat ze logen, maar ik kon het niet. Ik was in een nachtmerrie beland en ik wilde dolgraag wakker worden, maar een verpleegster bracht ons naar de kleine ruimte waar Colin lag. Ieder woord, iedere beweging vanaf het moment dat ik die kamer in liep, staat in mijn geheugen gegrift. Colin lag languit op een bed, verbonden met allerlei lawaaige, knipperende machines. Zijn lichaam bewoog nauwelijks, zijn gezicht zat onder de blauwe plekken. Een paar minuten bleef ik als versteend naar hem staan kijken. Félix was meegekomen, en alleen zijn aanwezigheid hield me op de been. Colins hoofd lag een beetje in mijn richting gedraaid en zijn blik klampte zich vast aan de mijne. Hij vond de kracht om er een glimlach uit te persen. Een glimlach die mij in staat stelde naar hem toe te lopen. Ik pakte zijn hand, hij kneep in de mijne.

‘Je moet naar Clara,’ bracht hij moeizaam uit.

‘Colin, Clara is...’

‘Clara wordt geopereerd,’ onderbrak Félix.

Ik keek hem aan. Hij glimlachte naar Colin en vermeed mijn blik. Het gonsde in mijn oren; ieder stukje van mijn lichaam begon te trillen en er trok een waas voor mijn ogen. Ik voelde dat Colin harder in mijn hand kneep. Ik keek naar hem terwijl hij naar Félix

luisterde, die vertelde dat Clara het zou redden. Die leugen bracht me in één klap terug naar de realiteit. Met gebroken stem zei Colin dat ze hadden zitten zingen en dat hij de vrachtwagen niet had gezien. Ik kon geen woord uitbrengen. Ik boog me naar hem toe, kamde met mijn vingers door zijn haar en streefde zijn voorhoofd. Hij had zijn gezicht weer naar me toe gedraaid. Door mijn tranen heen was zijn gezicht wazig: het begon nu al te verdwijnen. Ik stikte langzaam. Hij tilde zijn hand op en legde hem op mijn wang.

‘Stil maar, liefste,’ zei hij. ‘Rustig aan, je hebt gehoord wat Félix zei: straks moet je er voor Clara zijn.’

Ik kon geen smoes bedenken om me los te maken van zijn blik, waarin zoveel hoop voor onze dochter lag.

‘Maar jij dan?’ wist ik eindelijk uit te brengen.

‘Het gaat nu om haar,’ zei hij, terwijl hij een traan van mijn wang veegde.

Ik begon nog harder te snikken en ik legde mijn gezicht op zijn handpalm, die nu hij nog leefde nog warm was. En aan dat ‘nog’ klampte ik me vast.

‘Colin,’ mompelde ik. ‘Ik kan niet zonder je.’

‘Je bent niet alleen, je hebt Clara nog, en Félix zal goed voor jullie zorgen.’

Ik knikte, maar ik durfde hem niet aan te kijken.

‘Liefste, alles komt goed. Je moet sterk zijn. Voor onze dochter...’

Opeens stierf zijn stem weg; verschrikt keek ik op.

Wat zag hij er moe uit. Zoals altijd had hij zijn laatste krachten aan mij gegeven. Ik drukte me tegen hem aan om hem te kussen en hij reageerde met het weinige leven dat nog in hem zat. Toen ging ik naast hem liggen, en ik hielp hem zijn hoofd tegen me aan te leggen. Zolang hij in mijn armen lag, kon hij niet bij me weg. Colin mompelde nog een laatste keer dat hij van me hield, ik had nog net de tijd om hetzelfde te zeggen, toen sliep hij vredig in. Urenlang drukte ik hem tegen me aan, ik wiegde hem, kuste hem, snoof zijn geur op. Toen mijn ouders probeerden me te laten opstaan, schreeuwde ik. Toen Colins ouders naar hun zoon kwamen kijken, stond ik niet toe dat ze hem aanraakten. Hij was alleen van mij. Uiteindelijk wist Félix me met zijn geduld over te halen om los te laten. Hij nam alle tijd om me te kalmeren en herinnerde me eraan dat ik ook nog afscheid van Clara moest nemen. En zoals altijd was mijn dochter de enige die me bij Colin kon weghalen: daar kon de dood niets aan veranderen. Mijn greep verslapte en ik liet zijn lichaam los. Ik drukte mijn lippen nog een laatste keer op de zijne, toen ging ik weg.

Door een nevel liep ik naar Clara. Ik deed mijn mond pas open toen ik voor de deur stond waar ze achter lag.

‘Nee,’ zei ik tegen Félix. ‘Ik kan het niet.’

‘Diane, je móét haar zien.’

Zonder mijn blik van de deur af te wenden, deed

ik een paar stappen achteruit; daarna vluchtte ik weg door de gangen van het ziekenhuis. Ik weigerde mijn dochter dood te zien. Ik wilde me alleen haar glimlach herinneren, de warrige blonde krullen die om haar gezicht dansten en haar ondeugend glinsterende ogen van die ochtend, toen ze met haar vader was vertrokken.

Zoals het hele afgelopen jaar regeerde nu de stilte in het appartement. Er klonken geen eindeloze gesprekken meer, geen gelach, geen muziek.

Mijn stappen brachten me als vanzelf naar Clara's kamer. Die was helemaal roze. Zodra ik hoorde dat we een dochter zouden krijgen, had ik besloten dat het hele interieur die kleur zou krijgen. Colin had me op allerlei manieren op andere gedachten proberen te brengen, maar ik had voet bij stuk gehouden.

Ik had niets aangeraakt: noch haar dekbed dat in een bal op bed lag, noch haar speelgoed in alle hoeken van de kamer, noch haar nachthemd op de vloer, noch de kleine koffer met wieltjes waar ze voor de vakantie haar poppen in had gepakt. Er ontbraken alleen twee knuffels: de ene had ze meegenomen, de andere lag bij mij in bed.

Toen ik de deur zachtjes had dichtgedaan, liep ik in de richting van Colins kledingkast. Ik haalde er een schoon overhemd uit.

Ik stond nog maar net in de badkamer om te gaan

douchen toen ik hoorde dat Félix er weer was. Er hing een grote doek over de spiegel; er stond niets anders op de plankjes dan de flesjes aftershave van Colin. Niets vrouwelijks te bekennen, geen make-up, geen lotions, geen sieraden.

De koude tegels deerden me niet. Ik besteedde er gewoon geen aandacht aan. Het water stroomde over mijn lichaam maar verschaftte me geen enkel plezier. Ik spoot wat van Clara's aardbeienshampoo in mijn hand. Door de zoete geur welden er een paar tranen in me op, en ook een morbide gevoel van troost.

Het ritueel kon weer beginnen. Ik besprenkelde mijn huid met Colins aftershave: de eerste bescherm-laag. Ik knoopte zijn overhemd dicht: de tweede laag. Ik trok zijn hoodie aan: de derde laag. Ik deed mijn natte haar in een knotje, zodat het de aardbeiengeur zou vasthouden: de vierde laag.

In de woonkamer was alle rotzooi weg; de ramen stonden open en de keuken was geen slagveld meer. Voordat ik naar Félix toe ging, deed ik eerst alle gordijnen in de woonkamer dicht. Het schemerdonker was mijn beste vriend.

Félix zat met zijn hoofd in de koelkast. Leunend in de deuropening keek ik naar hem. Hij had zijn gewone kleren weer aan en hij stond fluitend met zijn billen te schudden.

‘Mag ik weten waarom je zo vrolijk bent?’

‘Afgelopen nacht. Laat me eerst iets te eten maken,

daarna vertel ik alles.' Hij draaide zich naar me toe en keek me aan. Hij kwam dichterbij en ademde een paar keer diep in.

'Zit me niet te besnuffelen, je lijkt wel een hond,' zei ik.

'Daar moet je toch echt mee ophouden.'

'Wat zit jij nog te klagen? Ik heb me toch gewassen?'

'En dat was echt geen moment te vroeg.'

Hij drukte een kus op mijn wang en ging toen weer aan de slag.

'Sinds wanneer kun jij koken?'

'Ik kook niet, ik gebruik magnetrons. Maar dan moet ik nog wel wat interessants te vreten vinden. En je koelkast is nog leger dan de Gobi-woestijn.'

'Bestel gewoon een pizza als je honger hebt. Van koken heb jij echt geen kaas gegeten. Jij zou een diepvriesmaaltijd nog laten aanbranden.'

'Daarom hebben Colin en jij me de afgelopen tien jaar ook te eten gegeven. Maar het is wel een uitstekend idee, dan heb ik meer tijd voor jou.'

Ik liep weg en rolde me op de bank op. Ik werd getrakteerd op het verhaal van zijn fantastische nacht. Al heel snel verscheen er een glas rode wijn voor me. Félix kwam tegenover me zitten en wierp me zijn pakje sigaretten toe. Ik stak er direct een op.

'Liefs van je ouders.'

'Fijn voor ze,' antwoordde ik, terwijl ik de rook naar hem toe blies.

'Ze maken zich zorgen over je.'

‘Hoeft niet.’

‘Ze zouden heel graag een keertje langskomen.’

‘Dat wil ik niet. Prijs jezelf gelukkig: jij bent de enige die ik nog kan uitstaan.’

‘Ik ben onvervangbaar. Je kunt gewoon niet zonder me.’

‘Ach, man.’

‘Maar goed, omdat je zo aandringt zal ik je tot in de kleinste details over afgelopen nacht vertellen.’

‘O, nee. Alles liever dan je seksleven!’

‘Je mag kiezen. Of mijn avonturen, of je ouders.’

‘Oké, goed dan. Ik luister.’

Félix was niet zuinig met smeuge details. Voor hem was het leven een reusachtig feest, gekruid met ongebreidelde seks en allerlei middelen die hij uitprobeerde als ze nog lang niet tot de rest van de wereld waren doorgedrongen. Als hij aan een verhaal begon, wachtte hij niet tot ik antwoord gaf, dan praatte hij maar door. Hij pauzeerde niet eens toen de bel ging.

Zo kon de pizzabezorger ervan meegenieten hoe Félix zichzelf het bed van een twintigjarige student in had gekletst: de zoveelste die door Félix werd ingewijd.

‘Die arme knul. Je had zijn kop vanochtend moeten zien, hij smeekte me haast of ik hem nog eens wilde verwennen. Het was gewoon pijnlijk.’ Hij deed of hij een traantje wegpinkte.

‘Je bent echt een schoft.’

‘Ik had hem wel gewaarschuwd, maar wat wil je: als je eenmaal van Félix hebt geproefd, wil je nooit meer iets anders.’

Terwijl ik maar een of twee happen nam, at hij zich te barsten. Hij maakte nog steeds geen aanstalten om weg te gaan. Hij werd opvallend zwijgzaam, ruimde de restjes op en verdween naar de keuken.

‘Je hebt niet eens gevraagd hoe het was vandaag, Diane.’

‘Dat interesseert me niet.’

‘Je overdrijft. Hoe kun je er zo onverschillig onder blijven?’

Ik sprong op. ‘Wat zeg je? Als ik iets niet ben is het onverschillig. Dat mag je gewoon niet zeggen!’ riep ik uit.

‘Maar kijk toch eens naar jezelf, verdomme! Je bent een wrak! Je doet niks meer. Je werkt niet meer. Het enige wat je doet is roken, drinken en slapen. Dit appartement is een heiligdom geworden. Ik kan het niet verdragen om je iedere dag verder te zien wegzinken.’

‘Niemand kan begrijpen hoe het voelt.’

‘Natuurlijk wel! Iedereen weet wat je doormaakt. Maar dat is nog geen reden om het bijtje erbij neer te gooien! Ze zijn er al een jaar niet meer, en nu wordt het tijd dat je de draad van het leven weer oppakt. Je moet vechten! Voor Colin en Clara!’

‘Ik kan niet vechten, en ik heb er ook helemaal geen zin in.’

‘Laat mij je dan helpen.’

Ik kon er niet meer tegen. Ik stopte mijn vingers in mijn oren en kneep mijn ogen dicht. Félix nam me in zijn armen en dwong me om te gaan zitten. Hij ging me trakteren op nog zo'n adembenemende knuffel. Ik had nooit begrepen waarom hij het nodig vond om me zo plat te drukken.

‘Waarom ga je vanavond niet mee uit?’ vroeg hij.

‘Je snapt er niets van,’ antwoordde ik, terwijl ik me ondanks mezelf tegen hem aan drukte.

‘Ga de deur toch eens uit, ontmoet nieuwe mensen. Je kunt toch niet altijd een kluizenaar blijven? Ga morgen mee naar de Gelukkige Mensen.’

‘Rot op met je Gelukkige Mensen!’

‘Laten we dan samen op vakantie gaan. Dan gooi ik de boel gewoon dicht. De buurt kan best een paar weken zonder ons... Zonder mij, bedoel ik.’

‘Ik heb geen zin in vakantie.’

‘Wedden van wel? Het wordt echt heel leuk met z'n tweeën en ik zal vierentwintig uur per dag voor je zorgen. Precies wat je nodig hebt om er weer bovenop te komen.’

Mijn ogen puilden uit hun kassen bij het idee dat ik hem continu op mijn dak zou hebben, maar dat zag hij niet.

‘Ik zal erover nadenken, goed?’ zei ik om hem stil te krijgen.

‘Beloof je dat?’

‘Ja, maar nu moet je weg. Ik wil slapen.’

Hij drukte een luidruchtige zoen op mijn wang en haalde zijn telefoon tevoorschijn. Hij inspecteerde zijn indrukwekkende contactenlijst en belde toen een Steven, Fred of Alex. Helemaal opgewonden van het vooruitzicht op een avond vol liederlijkheid liet hij me eindelijk los. Ik stak een sigaret op, toen liep ik met hem mee naar de voordeur. Hij liet zijn gesprekspartner een ogenblik in de steek om me een laatste zoen te geven en fluisterde: 'Tot morgen, maar reken niet te vroeg op me. Het wordt een zware nacht.'

Bij wijze van antwoord sloeg ik mijn ogen ten hemel. De Gelukkige Mensen zou morgen voor de zoveelste keer niet op tijd opengaan. Het deed me weinig. De tijd dat ik een literair café had, lag in een ander leven.

Félix had me uitgeput. God weet dat ik van hem hou, maar ik was óp.

In bed dacht ik na over wat hij had gezegd. Hij leek vastbesloten om een antwoord van me te krijgen. Ik móést een uitvlucht bedenken. Als hij zich iets in het hoofd haalde, liet hij zich er niet meer van afbrengen. Hij wilde dat ik erbovenop kwam. Ik niet. Hoe kon ik mezelf hieruit redden?